

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Хүүхдийн яслийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХЭА-2023/157/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Чингис хот 2023 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар Утас: 70562112 Цахим хаяг: Khentii@audit.com Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа Утас: 99775390 Цахим хаяг: oyuntuyad@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Баяртуул Утас: 99066015 Цахим хаяг: platinumprograssaudit@gmail.com</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас: 70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2023.02.13 № 45
танай _____-ны № _____-т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ХЭРЛЭН
СУМЫН ЯСЛИЙН ЭРХЛЭГЧ
Д.ЗОЛЗАЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Яслийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумын Яслийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангаар мөнгөн хөрөнгө 9,177.3 мянган төгрөг, авлага 350.0 мянган төгрөг, бараа материал 29,110.9 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 186,964.3 мянган төгрөгийн тус тус үлдэгдэлтэй, тайлант оны үр дүн 2,415.1 мянган төгрөг байна. Тайлант онд улсын төсвөөс 262,465.8 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 38,307.5 мянган төгрөг, дээд шатны төсвийн захирагчаас 2,300.0 мянган төгрөг, нийт 262,465.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 253,288.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 2,783.8 мянган төгрөгийн орон төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах асуудлыг чухалчлан авч үзлээ. Үүнд:

Цалингийн авлага болон сахилгын шийтгэлийн суутгалыг төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.2.1 дэх "байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээг хэмнэх" гэсэн заалтыг мөрдөн ажиллах.

239310057

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант оны санхүүгийн тайлан дахь өмнөх оны орлого үр дүнгийн тайлангийн орлогын дүн нь аудитлагдсан санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй тусгагдсан байгаа байна. Иймд санхүүгийн программын хэрэглээг сайжруулахад анхаарч ажиллах нь зүйтэй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

Хоёр: АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	27,413,700.44	38,650,197.32
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	9,177,319.32
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	9,177,319.32
3121	Төгрөг	-	9,177,319.32
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	9,177,319.32
34	УРЬДЧИЛГАА	-	350,000.00
3471	Урьдчилгаа тооцоо	-	350,000.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа	-	350,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	27,413,700.44	29,122,878.00
351	Түүхий эд материал	1,955,609.44	1,952,862.22
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,715,609.44	1,712,862.22
35130	Эм боох материал	240,000.00	240,000.00
354	Хангамжийн материал	25,458,091.00	27,170,015.78
35410	Бичиг хэргийн материал	1,870,600.00	1,514,100.00
35420	Аж ахуйн материал	9,375,089.00	8,647,289.00
35440	Тулш, шатах тослох материал	149,930.00	149,930.00
35460	Хүнсний материал	2,297,272.00	5,913,096.78
35470	Бусад хангамжийн материал	11,765,200.00	10,945,600.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	195,773,690.96	186,964,276.87
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	195,773,690.96	186,964,276.87
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	141,473,690.96	132,664,276.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	143,333,896.10	143,333,896.10
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,186,502.88)	(21,582,003.84)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	35,929,321.00	35,929,321.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,994,947.41)	(28,586,120.31)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	10,781,491.86	10,781,491.86
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,289,250.63)	(7,914,765.94)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,346,000.00	2,346,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,446,317.08)	(1,643,542.00)
393	Биет бус хөрөнгө	54,300,000.00	54,300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	54,300,000.00	54,300,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	223,187,391.40	225,614,474.19
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	223,187,391.40	225,614,474.19
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	223,187,391.40	225,614,474.19
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	93,941,645.40	93,941,645.40
51101	Өмч: - төрийн	93,941,645.40	93,941,645.40
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(16,299,347.82)	(13,872,265.03)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(16,299,347.82)	(16,299,347.82)
51220	Тайланг үеийн үр дүн	-	2,427,082.79
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	145,545,093.82	145,545,093.82
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	223,187,391.40	225,614,474.19

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)	221,273,900.00	262,465,800.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,749,500.00	103,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,749,500.00	103,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,749,500.00	103,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	103,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,749,500.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	219,524,400.00	262,362,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	202,187,800.00	221,754,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	221,754,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	202,187,800.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	569,000.00	2,300,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	2,300,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	569,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	16,767,600.00	38,307,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт	16,767,600.00	38,307,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	228,614,962.59	260,038,717.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	228,614,962.59	260,038,717.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	202,016,549.83	257,254,905.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	153,516,030.05	178,411,510.00
210101	Үндсэн цалин	109,772,255.84	138,427,128.00
210102	Нэмэгдэл	34,655,087.86	34,008,185.00
210104	Урамшуулал	9,088,686.35	5,976,197.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	19,152,481.94	22,831,788.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,756,070.48	15,852,511.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,349,103.12	1,787,132.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,079,320.85	1,363,151.67
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	269,780.27	340,762.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,698,207.22	3,488,230.32
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	-	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,307,095.89	17,207,361.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,288,177.89	3,261,909.47
210302	Түлц, халаалт	9,726,400.00	12,655,350.00
210303	Цэвэр, бохир ус	292,518.00	1,290,102.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,642,653.36	-
210401	Бичиг хэрэг	1,015,000.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	858,345.36	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хоргон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	477,500.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,271,808.00	-
2105	Нормативт зардал	304,500.00	16,793,331.44
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	86,100.00	-
210502	Хоол, хүнс	-	16,793,331.44
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	218,400.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	889,200.00	1,585,200.00
210604	Урсгал засвар	889,200.00	1,585,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	49,200.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	49,200.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	324,000.00	296,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	296,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,831,388.59	20,129,714.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	142,900.00	9,220,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,114,700.00	2,100,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	9,573,788.59	8,809,414.09
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26,598,412.76	2,783,811.70
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	300,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	26,298,412.76	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,298,412.76	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт.	-	2,783,811.70
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	2,783,811.70
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(7,341,062.59)	2,427,082.79
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,044,697.56	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,044,697.56	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,044,697.56)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(8,385,760.15)	2,427,082.79

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	219,524,400.00	262,465,800.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	103,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	103,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	103,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	103,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	219,524,400.00	262,362,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	202,187,800.00	221,754,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	221,754,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	202,187,800.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	569,000.00	2,300,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	2,300,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	569,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	16,767,600.00	38,307,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	16,767,600.00	38,307,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	218,574,400.00	253,288,480.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	218,574,400.00	253,288,480.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	191,975,987.24	250,504,668.98
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	153,516,030.05	178,761,509.00
210101	Үндсэн цалин	109,772,255.84	143,538,883.00
210102	Нэмэгдэл	34,655,087.86	29,246,429.00
210104	Урамшуулал	9,088,686.35	5,976,197.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	19,152,481.94	22,831,789.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,756,070.48	15,137,551.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,349,103.12	1,965,871.68
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,079,320.85	1,506,165.10
210204	Ажигүйдлийн даатгал	269,780.27	376,590.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,698,207.22	3,845,610.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,307,095.89	17,207,361.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,288,177.89	3,261,909.47
210302	Түлц, халаалт	9,726,400.00	12,655,350.00
210303	Цэвэр, бохир ус	292,518.00	1,290,102.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,811,979.36	58,100.00
210401	Бичиг хэрэг	86,600.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	169,930.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	858,345.36	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	429,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	268,104.00	58,100.00
2105	Нормативт зардал	990,300.00	20,406,209.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	27,100.00	-
210502	Хоол, хүнс	704,200.00	20,406,209.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн элдэл	259,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	485,200.00	1,585,200.00
210604	Урсгал засвар	485,200.00	1,585,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	49,200.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	49,200.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	324,000.00	296,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	296,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,339,700.00	9,358,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	71,400.00	7,258,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,268,300.00	2,100,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26,598,412.76	2,783,811.70
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	300,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	26,298,412.76	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,298,412.76	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	2,783,811.70
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	2,783,811.70
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	950,000.00	9,177,319.32
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	950,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	950,000.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	950,000.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	950,000.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(950,000.00)	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	9,177,319.32
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	9,177,319.32

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	93,941,645.40	145,545,093.82	(16,299,347.82)	223,187,391.40
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	93,941,645.40	145,545,093.82	(16,299,347.82)	223,187,391.40
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	-	-
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	93,941,645.40	145,545,093.82	(16,299,347.82)	223,187,391.40
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	93,941,645.40	145,545,093.82	(16,299,347.82)	223,187,391.40
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	93,941,645.40	145,545,093.82	(16,299,347.82)	223,187,391.40
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	2,427,082.79	2,427,082.79
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	93,941,645.40	145,545,093.82	(13,872,265.03)	225,614,474.19

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	262,465,800.00	250,504,668.98
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	262,465,800.00	250,504,668.98
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	262,465,800.00	250,504,668.98
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	187,306,400.00	178,761,509.00
210101	Үндсэн цалин	160,167,600.00	143,538,883.00
210102	Нэмэгдэл	22,993,600.00	29,246,429.00
210104	Урамшуулал	4,145,200.00	5,976,197.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,531,600.00	22,831,789.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,752,600.00	15,137,551.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,946,100.00	1,965,871.68
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,555,800.00	1,506,165.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	388,900.00	376,590.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,888,200.00	3,845,610.36
2103	Байр ашиглалттай хөлбоотой тогтмол зардал	18,854,200.00	17,207,361.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,300,000.00	3,261,909.47
210302	Түлш, халаалт	13,413,200.00	12,655,350.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,141,000.00	1,290,102.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	124,900.00	58,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	124,900.00	58,100.00
2105	Нормативт зардал	20,408,100.00	20,406,209.00
210502	Хоол, хүнс	20,408,100.00	20,406,209.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,585,200.00	1,585,200.00
210604	Урсгал засвар	1,585,200.00	1,585,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	296,000.00	296,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	296,000.00	296,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,359,400.00	9,358,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,259,400.00	7,258,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,100,000.00	2,100,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	262,465,800.00	257,381,988.30
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	221,858,300.00	221,754,800.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	221,858,300.00	221,754,800.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	40,607,500.00	35,523,688.30
132001	Орон нутгийн төсвөөс	40,607,500.00	35,523,688.30
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	103,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	103,500.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		9,177,319.32

Гурва: АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2,214.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 169.1 мянган төгрөгийн алдааг залруулж ажиллаа.

Хэлбэлзлийн тайланг мөнгөн гүйлгээний тайлантай тулгахад 169.1 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг тайланд залруулав.

Аудитаар нийт 2,044.9 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1,259.5 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 785.4 мянган төгрөгийн зөвлөмж хүргүүлэв.

3.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд 350,000 төгрөгийн цалингийн урьдчилгааг суутгаж аваагүй, 2 албан хаагчийн сахилгын шийтгэлийн суутгал нийт 909,486 төгрөг, нийт 1,259,486.0 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 дахь *“төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх.”*, 23.3 дахь *“Татварын бус орлого нь ....., торгуулийн орлого, ... дагуу төсөвт төвлөрүүлэх бусад орлогоос бүрдэнэ.”* 43.5 дахь *“Төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 43.1.3, 43.1.5-д зааснаас бусад төсвийг хоёр төсвийн жил дамжуулан зарцуулахгүй”* гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн ба *“Үнэн зөв байдал”* батламж гэсэн мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цалингийн авлага болон сахилгын шийтгэлийн суутгалыг төсөвт төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Зөвлөмж

Тайлант жилд 1 албан хаагчийн жирэмсэн амаржсан байх хугацааны нийгмийн даатгалыг 6 сарын турш ажил олгогчоос 239'400 төгрөгийг төлөлгүй, ХХОАТ-ын хөнгөлөлтийн зөрүүг нийт 546,040.36 төгрөгийг тооцоолоогүй нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 6.2 дахь *“Ажил олгогчийн буруугаас нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгдөөгүй даатгуулагчид учирсан хохирлыг ажил олгогч бүрэн хариуцаж төлнө.”* 6.4.1 дэх *“Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”*, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 23.1 дэх *“Албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.7-д заасан орлогод ногдуулах жилийн албан татварт дараах хэмжээгээр албан татварын хөнгөлөлт эдлүүлнэ”* гэсэн заалтуудыг тус тус мөрдөөгүй ба *“Үнэн зөв байдал”* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хуулийг мөрдөн ажиллах, зөвлөмж өгөв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу илэрхийлэх, үүнд, математик, үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан/буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв: АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Мөнгөн гүйлгээний тайланг хэлбэлзлийн тайлангийн уялдааны зөрүүтэй.	1	169.1					1	169.1				
Дүн	1	169.1					1	169.1				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалингийн авлага болон сахилыг шийтгэлийн суутгалтай холбоотой.	1	1,259.5	1	1,259.5								
Мөнгөн урамшуулал давхардуулан олгосон	1	785.4					1	785.4				
Дүн	2	2,044.9	1	1,259.5			1	785.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
Дүн												
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
15.2.1 дэх "байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээг хэмнэх"	1	5,949.5								1	5,949.5	
Дүн	1	5,949.5								1	5,949.5	
Нийт дүн	1	5,949.5								1	5,949.5	

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1	-	-	1	-	-	-
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1	-	-	1	-	-	-

